לעיל מב., כ) [לקמןמט.], ג) כתובות

ומוספמא

ה) [פי׳ דטרייה לרישיה דנפל במרחץ והכה ראשו

בכותל או בקרקע ונתנדנד

מוחו. ערוך ערך טר ה'], ו) [ל"ל דרב], ו) [כריתות

יו:], מ) עיין ברש"י בשבת נג., ע) [ל"ל לפרך], י) בס"י וניכר, כ) [ל"ל דקס],

() [עיין בתורת חיים כתב ישוב על תמיה זו],

גליון חש"ם

נמ' אמר רבה בר יצחה נאמר רב). נהרא"ש ליתא וכן נראה מדברי הר"ן

במ"ם דאמימר משמיה

בנרים דטונינוו נוסניים דר"נ פליג על רבה ב"י ואיהו ס"ל דקנה הלב

דמליני כב ושתואל מה

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה אבא רצ

וכו׳ הוה עדיף. נ״ב ע״ל דף לח:

מוסף רש"י

מט.], ג) 1. [מוספתא

נר מצוה

נד א מיי' פ"ו מהל' שחיטה הל"ג סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סימן :7"0 63 נה ב מיי שם הל"ה סמג שם טוש"ע יו"ד סי' מ

:6 מעי בו ג ד מייי שם טוש״ע שם סעיף ד וסיי לד

ס"י: גז ה מיי׳ שם פ"ע הל"א סמג שם טוש"ע שם סי לג סעיף א: נה ו מיי שם טוש"ע שם סעי ג: במ ז מיי׳ שם טוש״ע שם

סעיף א: סעיף א: סעי כ מיי שם הלי ב טוש"ע שם סעיף ג: בא ל מיי שם הל"א [ופ"ו הלכה ד] טוש"ע שם סעיף ד [וסי לא סעיף ד]: ב מ מיי שם פ"ע הלכה ג ד ועיין בכ"מ טוש"ע י"ד סימן לב

לעזי רש"י

:מ״ס

גלנ"ץ. בלוטות. מינציי"ר [מצייר"א]. הוכה במכה.

רבינו נרשום :דליבא פליגי רב ושמואל אמרה לשמעתיה דרב לקמיה דשמואל כלומר . הא דאמר רב עד שתינק׳ . לסימפוז גדול: וקא בדיק רוב מוחו קיים: נתמרך פסול כלומר חוט השדרה: ר' ירמיה אוחזו ואינו לעמוד כו' כלומר אמרח כל שמעמידו ואיוו יכול לעמוד מפני כבדו מאי תיקו: נתמסמס פסול כו' כלומר חוט השדרה. נתמזמז כשר לשון שבר: . עד ביז הפרשות כלומר עד העצם. האי בליע ולא ידיע כלומר ולא ניכר חוט השדרה שלו ואותה חוליא השדרה. דבליעה ואע״פ שיש בה חוט השדרה בחוליא דומה כמי שאין בה דבליעה טפי: אזל אייתי ליה כחוש א״ל הא בליטה טפי ולא ידיע כלומר הני חוליות בליטי טפי ואותה חוליא שאין :כמי שיש בה דבליטי טפי הכי אמר שמואל עד אחד של אליה טרפה דבה יש חומ השדרה: שלישיח כשרה. כלומר שלישי׳ אם שם נשברה החוליא כשרה

בר חייא מתני איפבא. פי׳ בקונטרס דמסתברא כלישנא קמא ס דקים ליה רבי יוחנן בשיטתיה לעיל דאמר ניקב הקנה למטה מן החזה נידון כריאה ונראה דאזלינן בכולהו לחומרא מדלא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר וגם רבי יוחנן דאמר ניקב הקנה למטה מן

החזה משמע בין דריאה בין דכבדא נדון כריאה וכן רבינו חננאל פסק לחומרא דשלשתן נקובתן במשהו בין דכבד בין דלב בין דריאה:

מאן דאמר רוב עורו רוב מוחו מאי. דדלמה ה״ה ברוב מוחו לבד טרפה ונקט רוב עורו לאשמועינן דאפילו עורו בעי רוב ורבינו תם מפרש דמבעי ליה אי בעי נמי רוב מוחו ועורו דנקט מפני שהוא עיקר ומכל מקום בלא מוחו נמי אינה טריפה:

נתמומו מוחיה דדין. מימה לריב"ם דמייתי ראיה ממוח דראש דשיעורו בנקב משהו למוח

יו חוט השדרה דשיעורו ברובו 0:

פולין יש מונחין על פי הקדרה מן הפולין ולפנים כלפנים מן הפולין ולחוץ כלחוץ ופולין עצמן איני יודע אומסתברא כלפנים רבי ירמיה בדק בעופא ואשכח כמין שני פולין מונחין על פי הקדרה: ניקב הלב לבית חללו: בעי רבי זירא לבית חלל קטן או לבית חלל גדול א"ל אביי מאי תיבעי לך מי לא תגן 6ר"ש אומר עד שתנקב לבית הסמפונות יואמר רבה בר תחליפא אמר רבי ירמיה בר אבא אמר רב עד שתנקב לסמפון גדול הכי השתא התם לבית הסמפונות קתני להיכא דשפכי סמפונות כולהו והכא לבית חללו קתני ימה לי חלל גדול מה לי חלל קמן קנה הלב רב אמר יבמשהו ושמואל אמר ברובו

הי ניהו קנה הלב °אמר רבה בר יצחק אמר רב חלב שעל גבי דפנות דפנות סלקא דעתך יאלא שעל גבי דופני ריאה אמר אמימר משמיה דרב נחמן תלתא קני הוו חד פריש לליבא וחד פריש לריאה וחד פריש לכבדא דריאה כריאה רכבדא ככבדא דליבא פליגי מר בר חייא מתני איפכא דריאה ככבדא דכבדא כריאה דליבא פליגי אזל רבי חייא בר יוסף אמרה לשמעתא דרב קמיה דשמואל א"ל אי הכי אמר אבא לא ידע במרפות ולא כלום: נשבר השדרה: ת"ר יהחוט השדרה שנפסק ברובו דברי רבי רבי יעקב אומר אפילו ניקב הורה רבי 🗝 כרבי יעקב אמר רב הונא יאין הלכה כרבי יעקב וכמה רובו רב אמר ירוב עורו ואמרי לה רוב מוחו מאן דאמר רוב מוחו כ"ש רוב עורו למאן דאמר רוב עורו רוב מוחו מאי ת"ש דאמר ניולי אמר רב הונא רובו שאמרו רוב עורו מוח זה לא מעלה ולא מוריד רב נתן בר אבין הוה יתיב קמיה דרב בדק ברוב עורו וקא בדיק ברוב מוחו א"ל אם רוב עורו קיים מוח זה אינו מעלה ואינו מוריד אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יהושע בן לוי "נתמרך פסול נתמסמס פסול איזוהי המרכה ואיזוהי המסמסה המרכה בכל שנשפך כקיתון מסמסה יכל שאינו יכול לעמוד בעי רבי ירמיה אינו יכול לעמוד מפני כבדו מאי יתיקו בי רב אמרי נתמסמס פסול לנתמזמז כשר מיתיבי רשב"א אומר בהמה שנתמזמז מוחה מרפה ההיא נתמסמס איתמר איני והא לוי הוה יתיב בי מסותא חזייא לההוא גברא ®דטרייה לרישיה אמר נתמזמז מוחיה דדין לאו דלא חיי אמר אביי לא לומר שאינו מוליד עד היכן חום השדרה אמר רב יהודה אמר שמואל עד בין הפרשות רב דימי בר יצחק הוח קא בעי למיזל לבי חוזאי אתא לקמיה ידרבי יהודה אמר ליה ליחוי לי מר בין הפרשות היכא א"ל זיל אייתי לי גדי ואחוי לך אייתי ליה גדי שמינה א"ל בליעה מפי ולא ידיע אייתי ליה כחוש א"ל בליטן מפי ולא ידיע א"ל תא אגמרך גמרא מהכי אמר שמואל עד אחת מרפה שלישית כשרה שניה איני יודע בעי רב הונא בריה דרב יהושע

חלב בין טמא בין טהור ושומן אינו אלא לשון חכמים כגון גבי שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן" דעל אוכרחך קרי ליה שומן משום דגבי חלב תנייה: על גבי דפנות. דגרסי יו אבא חברי: הורה רבי. שבא מעשה לידו והורה להחמיר ולא סמך על דבריו: רוב עורו. אם נחתך רוב היקף עורו סביב אע"פ שהמוח לא נפרד כלום טרפה: ואמרי לה רוב מוחו. דכיון שנפסק ונפרד המוח מבפנים אע"ג שהעור כולו קיים טרפה: כ"ש רוב עורו. שהרי שרוב העור מחזיקו וכיון שנפסק העור סוף המוח שלפרד ולנאת:

ניולי. שם חכם: בדיק ברוב עורו.

ואשכח דלא איפסיק רוביה והדר בעי

למיבדק ברוב מוחו דניהוי נמי

היורד על הצלעות מן השדרה: על גבי דפנות ס"ד. ומאי חיותא תליא ביה: שעל גבי דופני ריאה. קנה שומן שיורד בין שתי ערוגות הריחה ודבוק בשדרה ומחובר לחלל הלב: מלחא קני הוו. לאחר שהקנה נכנס לחזה מתפלל לשלשה: חד פריש לריאה. ומתחלק בתוכה והן הן סמפונות: דריאה כי ריאה. בנקב משהו: דכבדה כי כבדה. עד שינטל כולו כדתנן (לעיל מב.) גבי כבד ולח נשתייר ממנה כלום: דליבה פליגי. רב ושמוחל לעיל: מחני חיפכח. דריאה עד שינטל ככבדא ודכבדא כי ריאה במשהו ודליבא פליגי רב ושמואל. וכלישנא קמא מסתברא דהא קם ליה רבי יוחנן כוותיה דאמר לעיל ניקבם למטה מן החזה נידון כריאה: אמרה לשמעתא דרב. דאמר במשהו קמיה דשמואל ואכתי לא הוה שמיע ליה דרב בסורא הוה ראש ישיבה והתם הוה אמר שמעתתיה ושמואל הוה בנהרדעא: אבא. רב. הכי הוה קרי ליה שמואל דרב (א) הוה עדיף מיניה. אני שמעתי אבא ואית

אבל הכא לא תני לבית החללים אלא

לבית חללו: קנה הלב. לקמן מפרש:

במשהו. אם ניקב: כל חלב מקרי

פולין. גלנ״ך: על פי הקדרה. למקום חבור הלוחר והגולגולת:

ופולין עלמן. מוח שכנגד הפולין: חלל גדול. חלל האמלעי: חלל

קטן. הרבה חדרים קטנים יש לו סביב: סמפון גדול. אמלעי

שבאומה: התם לבים הסמפונות קתני. ולא תני לבית הסמפון

קנוקנות קטנות המתפשטות בתוך הריאה, שהדם נוגע מהם כשחותכים ולעיל מב.). חוט השדרה (כתובות ז.). עד בין הפרשות. להיינו כנגל הפרשות. דסיינו כנגד הירכים שהחוט מתפלל שם לגי, האחד פורש לגד עלם ימיון האליה שקורין הנק"ש בלע"ז ושני לשתאלו והאמלעי הולך כדרכו עד סוף הזנב ומבין הפרשות והלאה לא מתקרי חוט השדרה, שכבר כלה כחו שכבר ול"ל שכובד) הבהמה נסמך על ירכה ולא על חללה ואין לריך לחוט (לעיל יא.).

שימה מקובצת

לו דעל כרחיה קרי ליה שומן: **כו** דאמר לעיל ניקב הקנה למטה מן החזה: **גו** כ"ש רוב צורו שהרי העור מחזיקו: בהמרכה הפסק הוא: **ס**] מקצתו מאליו הס״ד הכה והטיח ראשו בכותל .. לשון מכה טריה הס"ד לזה שנתמזמז מוחו הס״ד ומה"ד שאיוו מוליד תולדת האבר מן המוח הוא שגיד הנשה וכר: ווא סגן הנשה וכו. 1] היכן כחו של חוט השדרה להיות בהמה טרפה: ק] דשיעורו בנקב משהו למוח דחוט השדרה

דאי תנא המסמסה לחודה הוה מפרשינן דהיינו נשפך כקיתון. המרכה לשון מורך שנתרככה ונעשית המוח בתוך הקרום כמים ונשפך מראשו לסופו ומסופו לראשו ואם היו נוקבין אותו היה יולא דרך הנקב: **ואינו יכול לעמוד**. מפני שנעשה ללול אבל לא כל כך שיהיה נשפך כקיתון של מים אבל כשאוחזין אותו ומניח קלתו למעלה מידו הוא נכפף ונופל: מפני כבדו. שהוא עב וכבד אבל לא נתרכך מבפנים מהו חולי הוא זה שמכבידו או לא. וכל הני נתמרך ונתמסמס בכלל נפסק החוט הן דקים להו לרבגן שמחוך ליקוי זה עתיד לינקב וליפסק אי נמי אין פיסוק גדול מזה אע"ג דאמרן מוח זה לא מעלה ולא מוריד ה"מ בהפרדה אבל בהמרכהיי לא: סיקו. וכל חיקו דאיסורא לחומרא: **נסמסמס פסול**. כדקאמרת: נ**סמומו כשר**. ולהכי הדר נקט נחמסמס פסול דלא תימא נחמזמו ונחמסמס חדא הוא ולאיפלוגי עליה אתא: נסמומו. נתרוקן מהמוח מקלתו מאליו: סטרייה. מינליי"ר בלע"ז: נסמומו מוחיה דדין. דואג היה עליו ואומר אוי סלו לזה שנסמומו מוחו: **שאינו מוליד.** חולדות האיש מן המוח היא באה שגיד הנשה של ירך וגיד הגוייה כולן מחוברין לחוט השדרה שהוא מתפצל ויוצא מתחת השדרה ונעשה גיד אצל הירכים ונכנס לתוכו: עד היכן חוט השדרה. עד היכן כחו של חוטף להיות בהמה טרפה בפסיקתו. החוט יולא מן המוח והולך על פני כל השדרה והאליה עד סוף הזנב: עד בין הפרשות. עד מקום שהוא מתפרש ומתפלל פלולין. כנגד הירכים הוא מתחיל ליפצל ויוצא ראש א' לירך זו ואחד לזו והאמצעי יורד לזנב ולמטה מאותן פיצולין כנגד שתי אצבעות הוא חוזר ומתפצל עוד לג' ולמטה מהם עוד מתפצל וכן בהרבה מקומות עד סופו. ואם נפסק מן המוח ועד בין הפרשות הללו כל מקום שנפסק שם רובו טרפה ואם למטה מבין הפרשות נפסק כבר תשש כחו והיריכים מעמידין את שדרתו ואינה מתה בכך: **אייחי ליה גדי שמן**. שחוט ומופשט ולא היה לו שהות לעכב עד שיקרענו ויראה לו הפיצולין מבפנים והיה מראה לו מבחוץ שהחוט לבן הוא יי ונפרד מבחוץ כשנכנס בבשר האליה לכאן ולכאן מתחת לעלם: **ולא ידיע.** החוט מבחוץ והוא לריך לכוון עד מלא חוט השערה שאם נפסק לכאן טרפה

ואם נפסק לכאן כשרה: **גליטן טפי**. והעלם של בוקא דאטמא דוחק הבשר ומדובק ודוחק בו את מוח החוט הנפלל עליו עד שנעשה דק ואינו ניכר: **עד אחת.** כ"מ שיפסק מן הלואר עד בין הפרשה ראשונה טרפה נפסק בין הפרשה שלישית כשרה שניה איני יודע:

קיים: נחמרך פסול נחמסמם פסול גרסינן. ואחוט השדרה קאי. אע"ג דהמסמסה קילא מהמרכה כדמפרש ואזיל אפילו הכי חנא תרווייהו